

سال دوم

جلسه ۲۰

سال تحصیلی ۹۰ - ۹۱

یکشنبه ۹۰ / ۸ / ۱

اقوال در بحث حروف

قول سوم

حرف و اسم
در معنا
با هم مختلف اند

قول دوم

حرف و اسم
معنای واحدی دارند

قول اول

دارای معنا نیستند

بررسی حرف

اشکال و جوابی از مرحوم آخوند

جواب :

«الفرق بینهما إنما هو فی اختصاص کل منهما بوضع»

پنج تقریر از جواب ایشان، شده است :

۵	۴	۳	۲	۱
تقریر مرحوم حائری	تقریر مرحوم روحانی	تقریر مرحوم مروّج	تقریر مرحوم اصفهانى	تقریر مرحوم نائینی

اشکال :

در این صورت، «اسم و حرف» هم معنی می شوند

=

پس می توان در جای یکدیگر استعمال کرد

=

بالضروره باطل است

فرق
اسم
و حرف

موضوع له در «اسم و حرف» یکی است = که همان «ذات معنی» است

موضوع له در حرف = ذات معنی در حال لحاظ آلی

موضوع له در اسم = ذات معنی در حال لحاظ استقلالی

پس : لحاظ داخل در موضوع له نیست
ولی : لازم غیر قابل انفکاک آن است

همانند : «الانسان نوع»

مراد از انسان = ذات ماهیت در حالی که در «ذهن» است

این تقریر بهترین توجیه است

اما : از ظاهر عبارت مرحوم آخوند به دور است

درست است که :

اینکه واضع در هنگام وضع، در چه حالی و چه حینی بوده است، موضوع له را مقید نمی کند

درست است که :

این مطلب، باعث اختلاف اسم و حرف نمی شود

ولی :

نتیجه این تقریر این است که :

اسم و حرف، به معنای واحد باشند + و در جای یکدیگر استعمال شوند

ما
می گوئیم

تقریر
کلام
ایشان

اسم و
حرف

در موضوع له و مستعمل فیه = یکی است

در وضع، مختلف است:

گاهی معنای تصور شده : «آلی» است

گاهی معنای تصور شده : «استقلالی» است

۵

تقریر
مرحوم
حائری

ما
می گوئیم

مؤید = قول مرحوم آخوند :

«فالاختلاف بین الاسم و الحرف فی الوضع .. و ان اتفقا فیما له الوضع»

ناگفته پیدا است که :

صرف اختلاف در «وضع»، مانع از استعمال اسم و حرف، در جای یکدیگر نیست

همانطور که چیزی می تواند شرط یا جزء «موضوع له» باشد ..
همانطور که چیزی می تواند شرط یا جزء «وضع» باشد ..
همینطور می تواند شرط و یا جزء «موضوع» (لفظ) باشد!

اشکال مرحوم نائینی، در اینجا وارد نیست!

چراکه :

گرچه : پای بندی به شروط وضع در «موضوع له» لازم نیست
اما : پای بندی به «شروط متعلق به لفظ» از زمره قواعد زبان است

نکته اول

دفاعیه ای
از مرحوم
آخوند

نکته دوم